



Що можна сказати про цю дату? Встановлено ТІ Указом тодішнього Президента України Віктора Ющенка № 945/2006 від 10 листопада 2006 року «з метою гідного відзначення мужності, самовідданості і високого професіоналізму учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС». Відтоді ушановують ліквідаторів щорічно 14 грудня, бо саме цього дня вже далекого 1986 року було завершено спорудження об'єкта «Укриття» над зруйнованим четвертим енергоблоком.

21

Ушануймо поіменно й мертвих, і живих

Цю подію дуже добре пам'ятаю. Коли над саркофагом замайорів прапор, ми, незважаючи на сильний мороз, в емоційному пориві під розгонисте «ура» кидали вгору шапки. Багато хто від радості не стримував нескупу чоловічу сльозу, адже, як і сотні інших побратимів-«чорнобильців», ми гуртом зуміли втихомирити ядерного монстра. Думками про ризики для здоров'я, про значні дози радіоактивного опромінення та їхні наслідки ніхто тоді не переймався. Як на мене, чорнобильська біда згуртувала людей, змусила мимохіть удатися до жорсткого самоаналізу, позбавитися багатьох егоїстичних рис характеру...

26 років збігає від тієї вікопомної події. Тисячі тих, кого випробували всі кола ядерного пекла, на жаль, уже відійшли у вічність. Хоч як прикро, а й живих ліквідаторів держава має нині за пасинків: їм урізають пенсії, не виділяють належних коштів на медичне обстеження, лікування та оздоровлення. Дедалі частіше «чорнобильці» на свої звернення щодо розв'язання певних проблем чують від чиновників різного штибу цинічне: «А ми вас туди не послали». Складається враження, що й у найвищих ешелонах державної влади ігнорують виконання Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

То ж не випадково регіонами держави ширяться протести та голодування «чорнобильців», на які і місцева, і центральна влада реагує досить нервово, нерідко надаючи цим подіям політичного забарвлення.

Мимоволі задумуєшся: куди ж поділася моральність – основа основ людини? Невже канула у вічність? Невже нині перемогу святкує мораль спритників і пристосуванців, які й на чорнобильській біді нагрівають руки. На такі думки, зокрема, наштовхують щойно оприлюднені цифри й факти Державної фінансової інспекції. Ревізори цієї установи на прохання Пенсійного фонду України провели низку перевірок для підтвердження статусу та обґрунтованості видачі документів, що слугували підставою призначення пенсій постраждалим унаслідок Чорнобильської катастрофи. До речі, таких осіб в Україні на 1 січня минулого року, за даними Пенсійного фонду, налічувалося 866 тисяч.

Ревізії в Пенсійному фонді та його територіальних підрозділах, звірки в регіональних управліннях соцзабезів і підрозділах МСЕК, численні запити до архівних установ дали підстави поставити під сумнів законність надання статусу учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС та постраждалих унаслідок ядерного лиха 1575 особам. А це означає, що їм із державного бюджету незаконно виплатили понад 63 млн. гривень пенсій, допомог і різних компенсацій. Проти лжеліквідаторів і лжепотерпілих від Чорнобильської аварії та тих, хто сприяв таким оборудкам, порушено кримінальні справи. Оскільки перевірки три-



Фото Миколи Білокопйілова

Протест «чорнобильців» під стінами парламенту 1 листопада 2011 року

вають, хочеться сподіватися, що ще чимало таких спритників виведуть, як то кажуть, на чисту воду. Та чи полегшає від того справжнім ліквідаторам? Адже спекуляції на чорнобильській темі набули сьогодні масового характеру.

Завершуючи невеселі міркування з нагоди Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, хочу послатися на Юрія Андреева, президента Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Союз Чорнобиль України»:

– Раніше такі ревізії проводила професійна комісія при профільному міністерстві. Після його ліквідації й передачі цих функцій Мінсоцполітики України ситуація різко змінилася: видано 4 тисячі посвідчень новим учасникам ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Ми не раз пропонували, щоб прокуратура разом із профільними міністерствами та нашою громадською організацією перевірила достовірність видачі посвідчень новим ліквідаторам. Однак спрацьовує принцип кругової поруки. На наші звернення Мінсоцполітики реагує відписками, мовляв, немає підстав для перевірки. Твердо переконаний: якби існував справжній реєстр «чорнобильців», як це було до передачі функцій до Мінсоцполітики, проблем істотно поменшало б. А так сьогодні ніхто достеменно не знає, скільки і яких «чорнобильців» є в Україні.

Хоч би там як, згадаймо цього дня й поіменно вшануймо справжніх ліквідаторів: і мертвих, і живих, які врятували людство від техногенної катастрофи.

Віктор КОРНІЮК,
учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

